

Offshore energie & fiscaliteit

Nils Utens

18 oktober 2023

Energie & fiscaliteit

Leuven

Inhoudstafel

1	Het offshore energielandschap	3
2	Algemeen wetgevend kader	6
3	Inkomstenbelastingen	9
	3.1 Heffingsbevoegdheid	10
	3.2 Specifieke regimes in het WIB92	15
	3.3 Federaal subsidiemechanisme	17
4	BTW	19
5	Registratierechten	22
	5.1 Relevantie	23
	5.2 Algemene beschouwingen	25
6	Conclusie	27

Contact

 Nils Utens

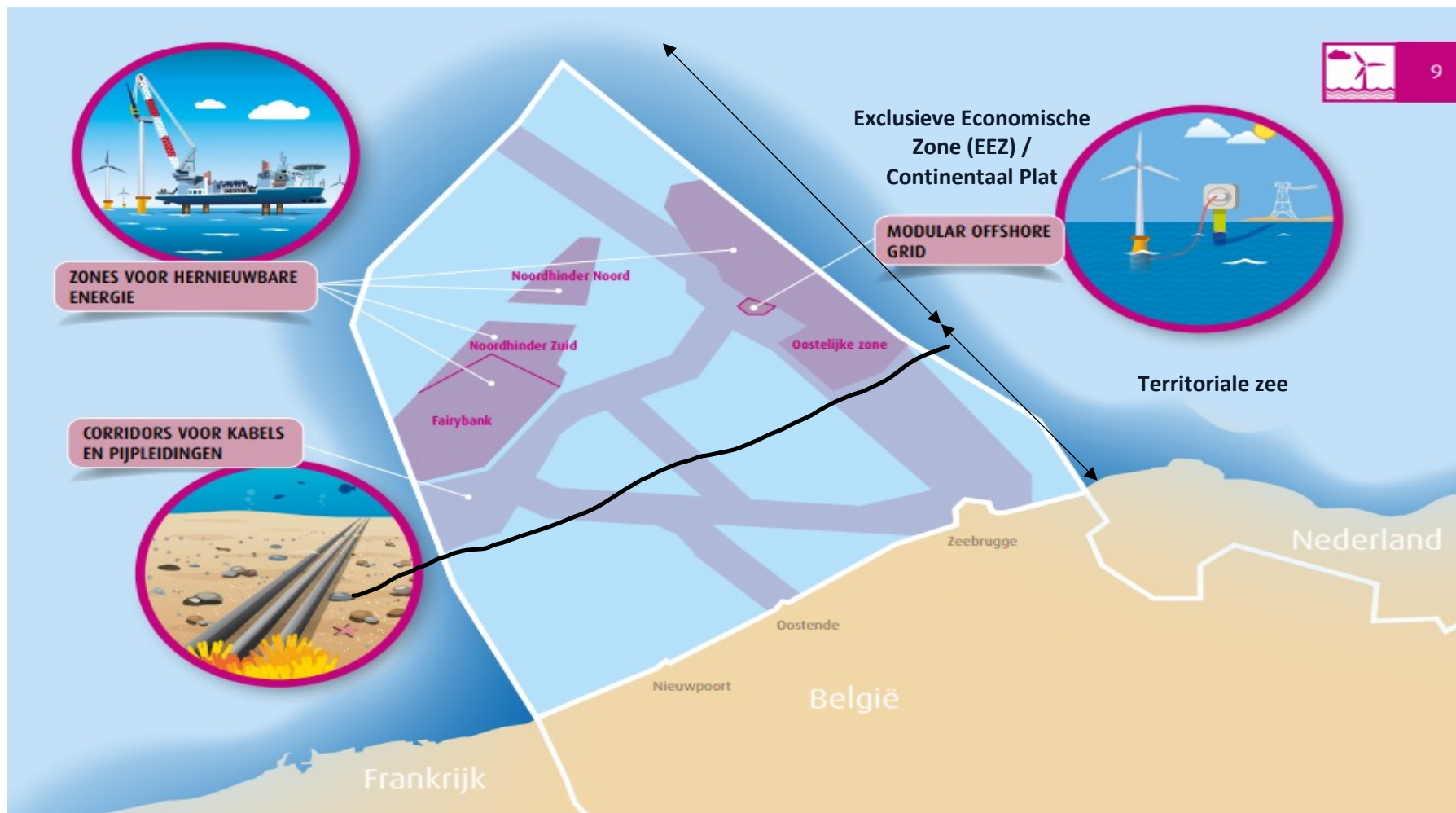
 +32 493 18 26 24

 nils.utens@8advisory.com

1	Het offshore energielandschap	3
2	Algemeen wetgevend kader	6
3	Inkomstenbelastingen	9
4	BTW	19
5	Registratierechten	22
6	Conclusie	27

Het offshore energielandschap

Setting the scene – zones voorbehouden voor hernieuwbare energie⁽¹⁾

Het offshore energielandschap

Setting the scene – de wind steeds in de zeilen?

DEME ziet orderboek tot record aandikken - De Tijd 29.08.23

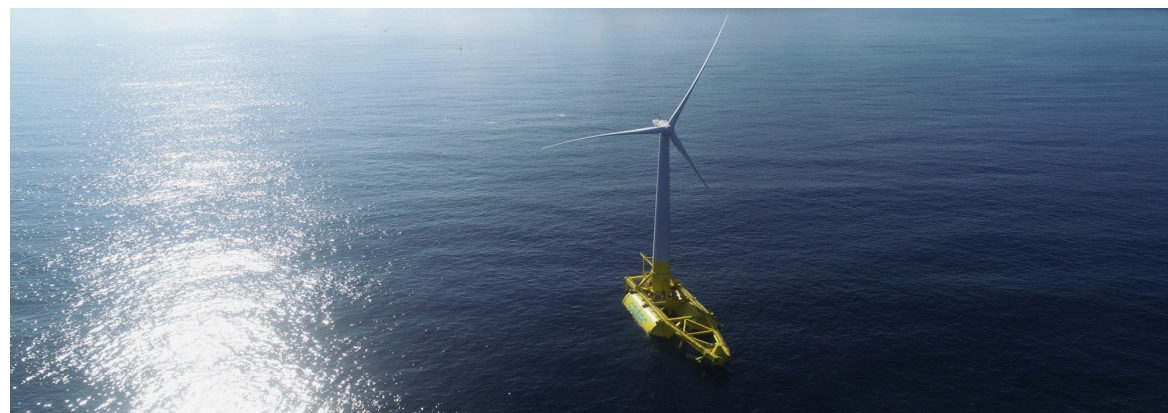
Bouw van het prinses Elisabeth eiland vanaf 2026 in de BE EEZ

Amerikaanse strop voor windmolenreus Orsted – De Tijd 30.08.23

Demo SATH in werking sinds september 2023 (Spanje)

1	Het offshore energielandschap	3
2	Algemeen wetgevend kader	6
3	Inkomstenbelastingen	9
4	BTW	19
5	Registratierechten	22
6	Conclusie	27

Algemeen wetgevend kader

Internationaal – Federaal - Fiscaal

Internationaal

→ Zeerechtenverdrag

- ▶ Territoriale wateren: soevereine rechten
- ▶ Continentaal plat / EEZ: beperkt (functioneel) soevereine rechten.
- ▶ Internationale wateren: gebied open voor alle staten
- ▶ Kunstmatige eilanden (e.g., Prinses Elisabeth eiland)?
 - Geen volwaardig eiland
 - Geen eigen territoriale zee

Federaal

→ Staatsrechtelijke bevoegdheid?

- ▶ Geen grondwettelijke bevoegdheidsverdeling
- ▶ Quid offshore windmolenparken?
- ▶ RvS: residuaire federale bevoegdheid
- **Wet van 13 juni 1969** inzake de exploratie en exploitatie van niet-levende rijkdommen van de territoriale zee en het continentaal plat
- **Wet van 22 april 1999** betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee

Fiscaal

→ Wet van 13 juni 1969

- ▶ Belgisch recht is van toepassing op kunstmatige eilanden, installaties en inrichtingen in de EEZ.
- ▶ Handelingen in dit gebied met niet-strafrechtelijke gevolgen worden geacht zich in België te hebben voorgedaan.

→ Wet van 22 april 1999

- ▶ Verwijzing naar de wet van 13 juni 1969

→ WIB92?

Algemeen wetgevend kader

Huidig wetgevend kader kan aanleiding geven tot strijdigheid met hogere rechtsnormen

Problematiek

▶ Verhouding tot het Zeerechtenverdrag?

- Algemene vs. beperkte (functionele) soevereiniteit

▶ Fiscaal territorialiteitsbeginsel

▶ Fiscaal legaliteitsbeginsel

- Kritische bemerkingen RvS bij opmaak wet 13 juni 1969
- Nood aan een specifieke bepaling
- Recente adviespraktijk RvS?
 - Voorkeur voor bijzondere bepalingen

1	Het offshore energielandschap	3
2	Algemeen wetgevend kader	6
3	Inkomstenbelastingen	9
4	BTW	19
5	Registratierechten	22
6	Conclusie	27

Inkomstenbelastingen

3.1	Heffingsbevoegdheid	10
3.2	Specifieke regimes in het WIB92	15
3.3	Federaal subsidiemechanisme	17

Inkomstenbelastingen

De heffingsbevoegdheid met betrekking tot inwoners vs. niet-inwoners

Inwoners

→ Heffingsbevoegdheid

- ▶ Belastingheffing op wereldwijd behaalde inkomen

Interpretatieproblemen?

→ Interpretatie van het begrip “België”

- ▶ Titel I GW: De EEZ en andere maritieme gebieden maken geen deel uit van België
- ▶ *In dubio contra fiscum*

→ Verhouding wet 13 juni 1969 met hogere rechtsnormen

→ Interpretatie van het begrip “Natuurlijke rijkdommen”

Niet-Inwoners (BNI)

→ Geheven ten aanzien van in België behaalde of verkregen inkomsten

- ▶ **Concessiehouders:** In België gelegen onroerende goederen
 - Huurinkomsten,
 - Inkomsten uit overdracht van het onroerend goed
- ▶ **Werkzaamheden:** Buitenlandse onderneming met Belgische inrichting
 - Elke vaste bedrijfsinrichting met behulp waarvan de beroepswerkzaamheden van een buitenlandse onderneming geheel of gedeeltelijk in België worden uitgeoefend
 - 30-dagenregeling voor bouw- en constructiewerkzaamheden

Inkomstenbelastingen

Relevante bilaterale bepalingen

Niet-Inwoners

→ Gebiedsomschrijving van het Belgisch grondgebied volgens het dubbelbelastingverdrag (DBV) (art. 3)

▶ Vier typen te onderscheiden:

1. Gebiedsomschrijving beperkt tot de zeebodem.

2. In aardrijkskundig verband gebruikt, het **nationale grondgebied, de territoriale zee en elk gebied aangrenzend aan de territoriale zee** van België, waarin de **soevereine rechten** van het Koninkrijk België **met betrekking tot de zeebodem en de ondergrond en hun natuurlijke rijkdommen**, in overeenstemming met het internationale recht kunnen worden uitgeoefend (*DBV BE-VK*)

3. Het deel van het **Koninkrijk der Nederlanden** dat in Europa is gelegen, met inbegrip van zijn **territoriale zee en elk gebied buiten de territoriale zee** waarbinnen Nederland, in **overeenstemming met het internationale recht, rechtsbevoegdheid** heeft of **soevereine rechten** uitoefent met betrekking tot de **zeebodem, de ondergrond** daarvan en de **daarboven gelegen wateren, en hun natuurlijke rijkdommen** (*oud DBV BE-NL*)

4. Het Koninkrijk België; gebruikt in geografische zin, betekent zij het **territorium van het Koninkrijk België**, daarin inbegrepen de **territoriale zee** en de **maritieme zones** en de **luchtgebieden** waarover, **in overeenstemming met het internationaal recht**, het Koninkrijk België **soevereine rechten** of zijn jurisdictie uitoefent (*DBV BE-NL*)

Legende

Gebiedsomschrijving van toepassing op offshore olie en gas

Gebiedsomschrijving van toepassing op offshore windparken

Inkomstenbelastingen

Relevante bilaterale bepalingen

Niet-Inwoners

→ Buitengaatsbepaling in het DBV

▶ Klassieke buitengaatsbepaling

- *“Niettegenstaande enige andere bepaling van deze Overeenkomst zijn de bepalingen van dit artikel van toepassing indien in een overeenkomstsluitende Staat **werkzaamheden buitengaats** worden verricht **in verband met de exploratie of exploitatie** van de in die Staat gelegen **zeebodem - en de ondergrond daarvan** – en **hun natuurlijke rijkdommen** (in dit artikel te noemen “werkzaamheden buitengaats”).” (DBV BE-VK)*

▶ Impact NL verdragsbeleid op het nieuw BE-NL DBV (verruimd VI-begrip)

- *Niettegenstaande de bepalingen van de paragrafen 1, 2 en 3, wordt een onderneming van een verdragsluitende Staat die **werkzaamheden verricht in de territoriale zee of in elk gebied buiten en grenzend aan** de territoriale zee van de andere verdragsluitende Staat **waarbinnen** die Staat in overeenstemming met het internationaal recht **rechtsmacht of soevereine rechten** heeft of mag uitoefenen (werkzaamheden buitengaats), geacht ter zake van die werkzaamheden, een bedrijf uit te oefenen door middel van een aldaar gelegen vaste inrichting, tenzij de werkzaamheden in kwestie in de andere Staat worden verricht gedurende een **tijdvak** dat of **tijdvakken** die **in een periode van twaalf maanden** in totaal minder dan **dertig dagen** voortduurt respectievelijk voortduren.*

→ Toewijzing van de heffingsbevoegdheid aan de woonstaat

▶ Gebiedsomschrijving België omvat de relevante activiteiten niet

- Verschillende visies
 - DBV is van toepassing
 - Heffingsbevoegdheid komt toe aan de woonstaat

▶ Geen vaste inrichting aanwezig

Inkomstenbelastingen

Belgische buurlanden *in a glance*

UK

- Heffingsbevoegdheid t.a.v. niet-inwoners beperkt tot het continentaal plat.
 - ▶ Concessiehouders
 - ▶ Werkzaamheden
- Specifiek regime voor olie- & gaswinning op het continentaal plat
 - ▶ Ring Fence Corporation Tax
 - ▶ Supplementary charge
 - ▶ Petroleum Revenue Tax
 - ▶ Energy (Oil and Gas) Profits Levy
 - Tijdelijke belasting op 'buitengewone winsten'

Frankrijk

- Jaarlijkse belasting op installaties m.o.o. productie van energie in de territoriale zee en de EEZ
- Verschuldigd door de exploitant van de installatie
 - ▶ €19.405 per geïnstalleerde megawatt
- 13.02.2023: Staatssteun goedgekeurd door EU Commissie
 - ▶ Maandelijks toegekende premie
 - ▶ €2.08 miljard ter ondersteuning van drijvend windmolenpark.

Nederland

- Specifieke bepaling m.b.t heffingsbevoegdheid
- Instelling van Nederlandse Inrichting bij:
 - ▶ **Concessiehouders:** Rechten die samenhangen met de exploratie en de exploitatie van in Nederland aanwezige natuurlijke rijkdommen waaronder ook wordt gerekend de opwekking van energie uit het water, de stromen en de winden, of rechten waaraan deze zijn onderworpen
 - ▶ **Werkzaamheden:** Werkzaamheden die gedurende een aaneengesloten periode van tenminste 30 dagen in, op of boven het Noordzeewinningsgebied worden verricht.

Inkomstenbelastingen

3.1	Heffingsbevoegdheid	10
3.2	Specifieke regimes in het WIB92	15
3.3	Federaal subsidiemechanisme	17

Inkomstenbelastingen

Specifieke fiscale regimes in het WIB92 en potentiële interpretatieproblemen

Tonnagebelasting

- Vaststelling van de belastbare grondslag op forfaitaire wijze bij winst verkregen uit de zeescheepvaart aan de hand van de tonnage van de geëxploiteerde schepen.(1)
- Winst uit zeescheepvaart?
 - ▶ Minstens 50% van de activiteit bestaat uit sleepvaart;
 - ▶ Winst uit exploitatie van een zeeschip voor het vervoer van goederen/personen op internationale zeeroutes of op **routes van en naar installaties op zee bestemd voor de exploratie of exploitatie van natuurlijke rijkdommen.**
 - ▶ Opgebaggerd materiaal over volle zee uit exploratie of exploitatie van **natuurlijke rijkdommen** op zee als minstens 50% bestaat uit het vervoer hiervan;
- Interpretatie van het begrip natuurlijke rijkdommen?
 - ▶ Wind is geen natuurlijke rijkdom (Zeerechtenverdrag)

Investeringsaftrek

- Onderneming moet klein zijn
- Het goed moet nieuw zijn en in België gebruik worden
 - ▶ De EEZ is geen deel van het Belgisch grondgebied

Inkomstenbelastingen

3.1	Heffingsbevoegdheid	10
3.2	Specifieke regimes in het WIB92	15
3.3	Federaal subsidiemechanisme	17

Subsidiëringsmechanisme

Nieuwe koers in het subsidiëringsmechanisme voor Belgische offshore windmolenparken

Subsidiemechanisme voor de bevordering van elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen⁽¹⁾

- Hoge volatiliteit op de energiemarkt geeft aanleiding tot exuberante (over)winsten voor energiebedrijven met negatieve economische effecten.
- Onderwerping aan overwinstbelasting (EU) vermijden voor offshore windenergie.
- Huidig ondersteuningsmechanisme → “2-sided contract for difference (CFD)”
 - ▶ **CFD**: doel om inkomsten energieproducent te stabiliseren.
 - ▶ **2-sided**: financiële stromen in beide richtingen.
- Boekhoudkundige verwerking?
 - ▶ Subsidie is zeker en vaststaand,
 - ▶ Subsidie kan redelijkerwijze worden gewaardeerd
- Fiscale behandeling?
 - ▶ Kost vs. opbrengst

Conceptueel:

Exploitant van het windmolenpark zal een gegarandeerde prijs ontvangen voor de geproduceerde elektriciteit. Als de marktprijs lager is dan die gegarandeerde prijs, zal de subsidieverstrekker het verschil betalen. Als de marktprijs daarentegen hoger is dan de gegarandeerde prijs, zal de windmolenparkexploitant het verschil terugbetalen aan de subsidieverstrekker.

1	Het offshore energielandschap	3
2	Algemeen wetgevend kader	6
3	Inkomstenbelastingen	9
4	BTW	19
5	Registratierechten	22
6	Conclusie	27

BTW

Relevante bepalingen en commentaren

Wetgevend kader

→ Territoriaal toepassingsgebied van de btw

- ▶ **“Gemeenschap”** en **“grondgebied van de Gemeenschap”**: het binnenland van de Lid-Staten.
- ▶ **“Derdelands gebied”** en **“derde land”**: elk ander grondgebied dan het binnenland van een Lid-Staat.
- ▶ **“Binnenland”** = het grondgebied van iedere lidstaat van de Europese Unie waarop het VWEU en het VEU van toepassing zijn overeenkomstig de artikelen 52 van het VEU en [349](#) en [355](#) VWEU.
 - Geen verwijzing naar de EEZ.

BTW-commentaar

- **EEZ**: Enkel die werkzaamheden, waarover de kuststaat soeverein kan beslissen, zijn onderworpen aan de BTW wanneer ze plaatsvinden in de EEZ of op het continentale plat.
- **Volle zee**: valt per definitie buiten het communautair grondgebied en dus nooit onderworpen aan BTW.

VAT committee

- EEZ/continentaal plat wordt niet vermeld in de Zesde richtlijn.
- Activiteiten waarop de kustlidstaat soevereine rechten heeft:
 - ▶ EEZ + Continentaal plat = deel van het grondgebied van die lidstaat.
- Ten aanzien van andere activiteiten waarop de rechten van landen worden gedeeld, wordt de EEZ niet beschouwd als deel van het EU-grondgebied.

BTW

Rechtspraak en voorafgaande beslissingen bieden bijkomende verduidelijking

Rechtspraak

→ Aktiebolaget NN tegen Skatteverket

- ▶ Levering en plaatsing van onderzeese glasvezelkabel in Zweden.
 - Zweedse vasteland -> territoriale wateren -> EEZ/continentaal plat Zweden en andere lidstaten -> vasteland andere lidstaat.

- ▶ **HvJ:**
 - “Binnenland” = grondgebied + territoriale zee + activiteiten waarover kuststaat soevereiniteit bezit volgens het Zeerechtenverdrag.
 - De levering en plaatsing van een glasvezelkabel die twee lidstaten met elkaar verbindt, is niet aan BTW onderworpen voor het deel van de handeling dat plaatsvindt in de exclusieve economische zone, op het continentale plat en in volle zee.
 - Kunstmatige eilanden, installaties en inrichtingen vallen wel onder bevoegdheid en zijn dus onderworpen aan BTW.

Voorafgaande beslissingen

→ Voorafgaande beslissing 2018.1123

- ▶ Feiten:
 - Bouw en uitbating van een windmolenpark (incl. kabels en netwerkconnecties) in de Belgische EEZ

- ▶ Beoordeling:
 - Werken in onroerende staat + gebouwen
 - Belasting op de plek waar het onroerend goed gelegen is: België
 - Inkomend:
 - Installatie: regeling medecontractant indien beiden in BE gevestigd zijn.
 - Operation and maintenance: Houden verband met een onroerend goed (verlegging van heffing)

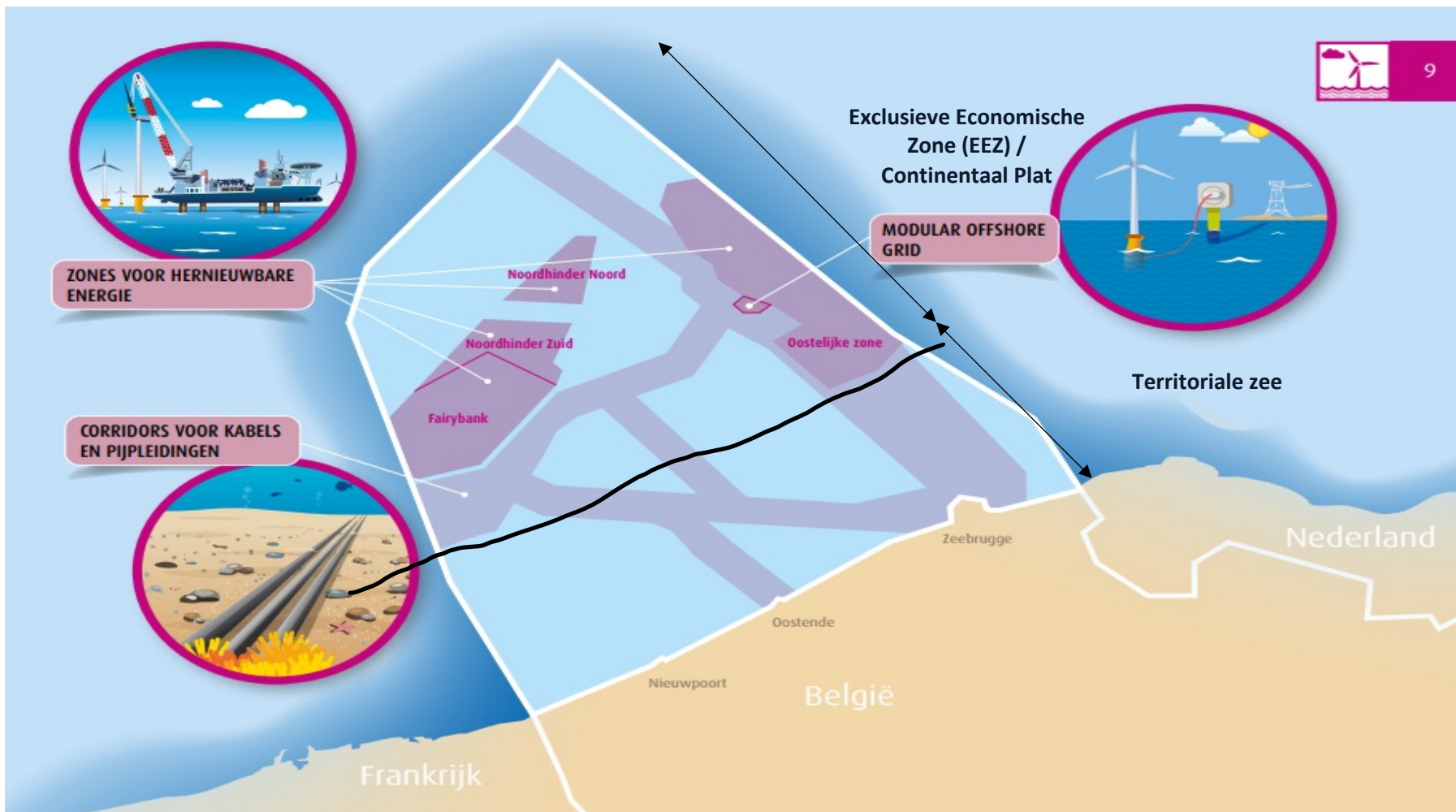
1	Het offshore energielandschap	3
2	Algemeen wetgevend kader	6
3	Inkomstenbelastingen	9
4	BTW	19
5	Registratierechten	22
6	Conclusie	27

Registratierechten

5.1	Relevantie	23
5.2	Algemene beschouwingen	25

Registratierechten

Relevantie van registratierechten in de Noordzee

Registratierechten

5.1	Relevantie	23
5.2	Algemene beschouwingen	25

Registratierechten

Enkele algemene beschouwingen

→ Staatsrechtelijke context

- ▶ Quid bevoegdheidsverdeling?
 - Het registratierecht op in België gelegen onroerende goederen is een gewestelijke belasting (BFW)
- ▶ EEZ maakt geen onderdeel uit van het Belgisch grondgebied
- ▶ Verhouding wet van 13 juni 1969 & wet van 22 april 1999 met hogere rechtsnormen?

→ Territoriaal karakter van de registratierechten

- ▶ Grondwettelijk begrip België.
- ▶ Art. 159, 7 W. Reg: algemene vrijstelling voor in het buitenland gelegen onroerende goederen.
 - Onderwerping aan het algemeen vast recht (€50)
 - Niet van toepassing op inbrengen

1	Het offshore energielandschap	3
2	Algemeen wetgevend kader	6
3	Inkomstenbelastingen	9
4	BTW	19
5	Registratierechten	22
6	Conclusie	27

Offshore energie-activiteiten en fiscaliteit in België

Huidig wetgevend kader heeft nood aan een frisse Noordzeewind.

- Quid overeenstemming van het wetgevend kader en fiscale bepalingen met hogere rechtsnormen?
 - ▶ Verhouding met het Zeerechtenverdrag?
 - ▶ Verhouding met het territorialiteits- en legaliteitsbeginsel?

- Interpretatieproblemen bij toepassing van de BNI, specifieke regimes, dubbelbelastingverdragen en registratierechten
 - ▶ “België”
 - “In België behaald of verkregen”
 - “In België gelegen onroerend goed”

 - ▶ “Natuurlijke rijkdommen”
 - Omvat niet de wind

- Onzekerheid over de praktische toepassing/draagwijdte van de fiscale wetgeving in de Belgische EEZ.

→ Zie ook: N. Utens, “De exclusieve economische zone en de inkomstenbelastingen – rechtsvergelijkend perspectief”, *AFT 2023/03-04*, 6 – 32.

EightAdvisory®

Acting locally, reaching globally